

การควบคุมและตรวจสอบสถาบันการเงิน
ภายใต้
พระราชบัญญัติการประกอบธุรกิจเงินทุน ธุรกิจ
หลักทรัพย์ และธุรกิจเครดิตฟองซิเออร์ พ.ศ. ๒๕๒๒
โดยธนาคารแห่งประเทศไทย

นางสาวสมใจ ประยงค์

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาบัญชีมหาบัณฑิต

ภาควิชาการบัญชี

บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

พ.ศ. ๒๕๒๖

ISBN 974-562-368-7

042289

i 17๖74001

THE FINANCIAL INSTITUTION SUPERVISION AND EXAMINATION
UNDER
THE FINANCE BUSINESS, SECURITY BUSINESS AND CREDIT FONCIER
BUSINESS ACT OF B.E. 2522 BY THE BANK OF THAILAND

Miss Somjai Prayong

A Thesis Submitted in Partial Fulfillment of the Requirements
for the Degree of Master of Accountancy

Department of Accountancy

Graduate School

Chulalongkorn University

1983

หัวข้อวิทยานิพนธ์

การควบคุมและตรวจสอบสถาบันการเงินภายใต้พระราชบัญญัติการประกอบ
ธุรกิจเงินทุน ธุรกิจหลักทรัพย์ และธุรกิจเครดิตฟองซิเออร์ พ.ศ. ๒๕๒๒
โดยธนาคารแห่งประเทศไทย

โดย

นางสาวสมใจ ประยงค์

ภาควิชา

การบัญชี

อาจารย์ที่ปรึกษา

นายเพ็ญวรรณ ทองดีแท้

อาจารย์ที่ปรึกษาร่วม

รองศาสตราจารย์ สรिता บุนนาค

บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย อนุมัติให้บัณฑิตวิทยาลัยนี้เป็นส่วนหนึ่งของการ
การศึกษาตามหลักสูตรปริญญาโทบริหารธุรกิจ

.....
.....คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย
(รองศาสตราจารย์ ดร.สุประดิษฐ์ บุนนาค)

คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์

.....
.....ประธานกรรมการ
(ศาสตราจารย์ เพ็ญแข สนิทวงศ์ ณ อยุธยา)

.....กรรมการ
(นางจันทรา อาชวานันทกุล)

.....กรรมการ
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. วิรัช อภิเมธีธำรง)

.....อาจารย์ที่ปรึกษา
(รองศาสตราจารย์ สรिता บุนนาค)

.....อาจารย์ที่ปรึกษา
(นายเพ็ญวรรณ ทองดีแท้)

หัวข้อวิทยานิพนธ์   การควบคุมและตรวจสอบสถาบันการเงินภายใต้พระราชบัญญัติการประกอบ
ธุรกิจเงินทุน ธุรกิจหลักทรัพย์ และธุรกิจเครดิตฟองซิเออร์ พ.ศ. ๒๕๒๒
โดยธนาคารแห่งประเทศไทย

ชื่อนิสิต   นางสาวสมใจ ประยงค์

อาจารย์ที่ปรึกษา   นายเพ็ญวรรณ ทองดีแท้

อาจารย์ที่ปรึกษาร่วม   รองศาสตราจารย์ สรีศรั จูมนาค

ปีการศึกษา   ๒๕๒๔

บทคัดย่อ

วิทยานิพนธ์เรื่องนี้เขียนขึ้นจากความสนใจในการดำเนินงานของสถาบันการเงินในประเทศไทย เช่น บริษัทเงินทุน บริษัทหลักทรัพย์ และบริษัทเครดิตฟองซิเออร์ เป็นต้น ซึ่งทำหน้าที่ระดมเงินทุนจากประชาชนทั่วไป และให้กู้ยืมแก่ผู้ต้องการเงินทุนโดยมีผลตอบแทน ซึ่งจะพบว่าสถาบันการเงินเหล่านี้ทำหน้าที่คล้ายธนาคารพาณิชย์ทั่วไป จึงจำเป็นต้องมีพระราชบัญญัติการประกอบธุรกิจเงินทุน ธุรกิจหลักทรัพย์ และธุรกิจเครดิตฟองซิเออร์ พ.ศ. ๒๕๒๒ ออกมาควบคุมการดำเนินงานของสถาบันการเงินเหล่านี้ให้ดำเนินงานไปอย่างถูกต้องและมีฐานะมั่นคง เพื่อมิให้ประชาชนผู้เป็นเจ้าของเงินทุนได้รับความเสียหาย ฉะนั้น รัฐบาลได้ตั้งให้หน่วยงานหนึ่งของธนาคารแห่งประเทศไทยทำหน้าที่ควบคุมและตรวจสอบสถาบันการเงิน เหล่านี้ให้อยู่ในขอบเขตของพระราชบัญญัติการประกอบธุรกิจเงินทุน ธุรกิจหลักทรัพย์ และธุรกิจเครดิตฟองซิเออร์ พ.ศ. ๒๕๒๒ ถ้าผลของการตรวจสอบพบว่าการดำเนินงานของสถาบันการเงินเหล่านี้ผิดพลาดไปจากบทบัญญัติฉบับนี้แล้ว หน่วยงานที่ตรวจสอบมีอำนาจและหน้าที่ในการ เปรียบเทียบปรับไปตามความผิดพลาดที่เกิดขึ้น

วิทยานิพนธ์เรื่องนี้ได้กล่าวถึงสาระสำคัญของพระราชบัญญัติฉบับนี้ หน้าที่และความสำคัญ ของสถาบันการเงินเหล่านี้ บทสำคัญของวิทยานิพนธ์เรื่องนี้คือการควบคุมและตรวจสอบสถาบันการเงิน รวมทั้งสรุปถึงปัญหาที่เกิดขึ้นของสถาบันการเงินเหล่านี้ในการปฏิบัติตามพระราชบัญญัติฉบับนี้ ผู้เขียนได้เสนอแนะข้อคิดเห็นในการแก้ไขปัญหานั้นที่จะเป็นไปได้ ทั้งนี้โดยรวบรวมจากแบบสอบถาม

ที่ผู้เขียนได้สอบถามไปยังสถาบันการเงินประเภทนี้

วิทยานิพนธ์เรื่องนี้ได้กล่าวถึงสาระสำคัญเกี่ยวกับลักษณะการดำเนินงาน กฎหมายที่เกี่ยวข้องกับการควบคุม การควบคุมของรัฐบาล ตลอดจนปัญหาและข้อเท็จจริงที่เกิดขึ้นกับธุรกิจประเภทนี้ รวมถึงบทบาทของธุรกิจประเภทนี้ที่มีต่อประชาชนและผู้ที่เกี่ยวข้อง ทั้งนี้ เพื่อเสนอแนวทางและข้อคิดเห็นที่คาดว่าจะ เป็นประโยชน์ต่อผู้สนใจโดยทั่วไป

การศึกษาวิจัยนี้ ได้อาศัยการศึกษาจากตำรา เอกสาร บทความ ประกาศของธนาคารแห่งประเทศไทยที่เกี่ยวข้องกับการควบคุมสถาบันการเงิน พระราชบัญญัติการประกอบธุรกิจเงินทุน ธุรกิจหลักทรัพย์ และธุรกิจเครดิตฟองซิเอร์ พ.ศ. ๒๕๒๒ ตลอดจนการส่งแบบสอบถามและการวิเคราะห์ข้อมูลจากแบบสอบถามที่ได้รับตอบ .

Thesis Title   The Financial Institution Supervision and Examination
                              under The Finance Business, Security Business and Credit
                              Foncier Business Act of B.E. 2522 by The Bank of Thailand

Name   Miss Somjai Prayong

Thesis Advisor   Mister Penwan Thongdeetae

Co. Advisor   Assistant Professor Salita Bunnag

Department   Accountancy

Academic Year   1982

ABSTRACT

This thesis is written from an interest in the function of financial institutions in Thailand, such as the Finance Business, Security Business, and Credit Foncier Business, etc., which collect monetary investment from general people and lend money to investor who need help with interest charge. It is found that these financial institutions perform the studies similar to those of a common commercial bank. It is, therefore, necessary to enact the Finance Business, Security Business and Credit Foncier Business Act of B.E. 2522 to control the operation of Finance Business, Security Business and financial institution so that they may right fully function and have a firm foundation to protect the lost of their clientile. Hence, the Government has appointed a department of the Bank of Thailand to watch over and look into these financial institutions to be within the limit of the Finance Business, Security Business, and Credit Foncier Business Act of 1979. If an inspection shows discrepancy between the operation of these institutions and the Act, the investigation office has jurisdiction to fine these institutions according to

the degree of incorrectness.

This thesis talks about the essence, jurisdiction and importance, of the Act. The main ideas are the control and the inspection over financial institutions, and the summary of problems of these institutions in operating under this Act. The writer suggests possible solutions which are gathered from questionnaires sent to these institutions.

This thesis covers the substantive of operations, the legislations concerned with regulating, the regulatories by government and also, the facts and problems occurred to this kind business, and includingly, its roles which affected the public and people concerned. Hence, this is to assert such guidance and opinions which are expected to by the benefits to anyone interested.

The result of this studies and researches lies on stydying from text books, documents, articles, announcements issued by the Bank of Thailand in regulating the non-bank financial institutions, the Finance Business, Security Business and Credit Foncier Business Act of B.E. 2522 and includingly, the responses received from the questionnaires and the results from analysis and evaluation of such responsive informations.

สารบัญ

หน้า

บทคัดย่อภาษาไทย.....	ง
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ.....	ฉ
คำนำ.....	ช
สารบัญตาราง.....	ฉ
บทที่	
๑. บทนำ.....	๑
-ความเป็นมา	
-วัตถุประสงค์และวิธีการค้นคว้าวิจัย	
-ประโยชน์ที่ได้รับ	
๒. ความหมายและประวัติความเป็นมา.....	๔
ความหมาย.....	๕
-บริษัทเงินทุน.	
-บริษัทหลักทรัพย์	
-บริษัท เครดิตฟองซิเออร์	
ประวัติความเป็นมา.....	๑๓
-บริษัทเงินทุน	
-บริษัทหลักทรัพย์	
-บริษัท เครดิตฟองซิเออร์	
๓. การควบคุมสถาบันการเงิน.....	๒๑
-ความจำเป็นในการควบคุม	
-วัตถุประสงค์ของการควบคุม	
-กฎหมายที่เกี่ยวกับการควบคุม	
-ผลของการควบคุม	

๔.	พระราชบัญญัติการประกอบธุรกิจเงินทุน ธุรกิจหลักทรัพย์ และธุรกิจ เครดิตฟองซิเออร์ พ.ศ. ๒๕๒๒.....	๒๔
	- วัตถุประสงค์ของพระราชบัญญัตินี้	
	- สาระสำคัญ	
๕.	การตรวจสอบบริษัทเงินทุน บริษัทหลักทรัพย์ และบริษัทเครดิตฟองซิเออร์	๓๔
	- ความหมายของคำว่า "การตรวจสอบสถาบันการเงิน"	
	- ความจำเป็นและความมุ่งหมายในการตรวจสอบสถาบันการเงิน	
	- ประโยชน์ของการตรวจสอบ	
	- วิธีการตรวจสอบ	
๖.	ปัญหาและอุปสรรค.....	๔๔
	- ในทัศนะของสถาบันการเงิน	
	- ในทัศนะขององค์การที่ควบคุมและกำกับสถาบันการเงิน	
	- ความไม่เหมาะสมของพระราชบัญญัติการประกอบธุรกิจเงินทุน ธุรกิจหลักทรัพย์ และธุรกิจเครดิตฟองซิเออร์ พ.ศ. ๒๕๒๒	
	- ข้อคิดเห็นของสถาบันการเงินในเรื่อง การจัดตั้งสถาบันประกันเงิน ฝาก การแยกธุรกิจเงินทุนและธุรกิจหลักทรัพย์ออกจากกัน การจัด ตั้งคิสเคาท์เฮาส์ และการรวมสถาบันการเงิน	
๗.	สรุปและข้อ เสนอแนะ.....	๑๑๔
	- สรุป	
	- ข้อเสนอแนะ	
	บรรณานุกรม.....	๑๒๗
	ภาคผนวก ก.	๑๒๘
	ภาคผนวก ข.	๑๔๗
	ภาคผนวก ค.	๑๖๖
	ประวัติผู้เขียน	๑๗๔

คำนำ

ในปัจจุบันมักจะมีข่าวคราวเกี่ยวกับบริษัทหลักทรัพย์ บริษัทเงินทุนบ้าง บริษัทเครดิต-
ฟองซิเอร์บ้าง ปรากฏตามสื่อมวลชนต่างๆ อยู่เสมอ แม้ว่าภาชนะหน้าที่การงานประจำจะไม่มีส่วน
เกี่ยวข้องกับสถาบันการเงินประเภทนี้ก็ตาม แต่ผู้เขียนก็มีความสนใจและติดตามความเคลื่อนไหวของ
สถาบันการเงินประเภทนี้อยู่เสมอ ดังนั้น ในการเขียนวิทยานิพนธ์เรื่องนี้จึงได้อาศัยข้อมูลความเคลื่อนไหว
จากสื่อมวลชน บทความ ข้อคิดเห็นต่างๆ ของผู้ทรงคุณวุฒิในวงการนี้ โดยเฉพาะอย่างยิ่งอาจารย์
ที่ปรึกษา นายเพ็ญวรรณ ทองดีแท้ หัวหน้าส่วนตรวจสอบและวิเคราะห์สถาบันการเงิน ๑ ธนาคาร
แห่งประเทศไทย ที่ได้ให้ความอนุเคราะห์ในการให้ข้อคิดเห็นและข้อเสนอแนะต่างๆ จนทำให้
วิทยานิพนธ์เรื่องนี้สำเร็จลุล่วงไปด้วยดี ผู้เขียนขอกราบขอบพระคุณท่านไว้ ณ โอกาสนี้ด้วย

ผู้เขียนขอกราบขอบคุณคณะกรรมการตรวจวิทยานิพนธ์ อันประกอบด้วยศาสตราจารย์
เพ็ญแข สนิทวงศ์ ณ อยุธยา ประธานกรรมการ นางจันทร์ภา ฐาขวานันทกุล กรรมการ ผู้ช่วย
ศาสตราจารย์ ดร. วิรัช อภิเมธีธำรง กรรมการ และรองศาสตราจารย์ สรिता บุญนาค ที่ได้
กรุณาสละเวลาของท่านในการตรวจทานและให้คำแนะนำอันเป็นประโยชน์ในการเขียนวิทยานิพนธ์
เรื่องนี้

สารบัญตาราง

ตารางที่	หน้า
๑. แสดงปริมาณแบบสอบถามตามที่ได้รับตอบและตามประเภทของ ธุรกิจและขนาดของบริษัทตามปริมาณสินทรัพย์ เมื่อสิ้นปี ๒๕๒๔	๑๐๐
๒. แสดงขนาดของบริษัทตามปริมาณของธุรกิจแต่ละประเภท.....	๑๐๒
๓. แสดงสัดส่วนของแบบสอบถามที่ได้รับตอบเกี่ยวกับ การกระจายหุ้น...	๑๐๒
๔. แสดงสัดส่วนของแบบสอบถามที่ได้รับตอบเกี่ยวกับ วงเงินขั้นต่ำ.....	๑๐๔
๕. แสดงสัดส่วนของแบบสอบถามที่ได้รับตอบเกี่ยวกับ การตีความ ตามกฎหมายและระเบียบการปฏิบัติ.....	๑๐๖
๖. แสดงสัดส่วนของแบบสอบถามที่ได้รับตอบเกี่ยวกับ การดำรงสิน- ทรัพย์สภาพคล่อง.....	๑๐๘
๗. แสดงสัดส่วนของแบบสอบถามที่ได้รับตอบเกี่ยวกับ การยื่นราย- งานต่อธนาคารแห่งประเทศไทย.....	๑๐๘
๘. แสดงสัดส่วนของแบบสอบถามที่ได้รับตอบเกี่ยวกับ การลงโทษ เปรียบเทียบปรับ.....	๑๑๑
๙. แสดงสัดส่วนของแบบสอบถามที่ได้รับตอบเกี่ยวกับ ปัญหาใน การฟ้องร้องลูกหนี้	๑๑๑
๑๐. แสดงสัดส่วนของแบบสอบถามที่ได้รับตอบเกี่ยวกับ การจัด ตั้งสถาบันประกันเงินฝาก.....	๑๑๔
๑๑. แสดงสัดส่วนของแบบสอบถามที่ได้รับตอบเกี่ยวกับ การแยก ธุรกิจ เงินทุนและธุรกิจหลักทรัพย์ออกจากกัน.....	๑๑๔
๑๒. แสดงสัดส่วนของแบบสอบถามที่ได้รับตอบเกี่ยวกับ การจัด ตั้งดีเอสเคทีเฮาส์.....	๑๑๖
๑๓. แสดงสัดส่วนของแบบสอบถามที่ได้รับตอบเกี่ยวกับ การรวม สถาบันการเงิน.....	๑๑๗